

2023-03-01

Dnr: BO 2023-0047-1

Barnombudsmannens budgetunderlag för perioden 2024- 2026

Hemställan	3
Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslag 5:2 Barnets rättigheter, ap.6 Barnets rättigheter - till Barnombudsmannen	3
Förstärkt anslag 5:1 Barnombudsmannen för insatser för barnens rättigheter m.m. vid kris och krig.....	3
Övrigt	3
Prioriteringar för 2024-2026.....	4
Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslag 5:2 Barnets rättigheter, ap.6 Barnets rättigheter - till Barnombudsmannen	4
Förstärkt anslag 5:1 Barnombudsmannen för insatser för barnens rättigheter m.m. vid kris och krig.....	5
Förstärkt anslag 5:1 Barnombudsmannen för arbete med övervakning av barnkonventionens genomförande.....	6
Bidrag för genomförande av regeringsuppdrag	6
Verksamhetsinvesteringar	7
Lokalförsörjning	7
Finansiella underlag.....	8
Verksamhetens finansiering	8
Hemställan för 2024-2026	8
Verksamhetsinvesteringar	9
Låneram för lån i Riksgälden.....	9
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret.....	10
Anslagskredit på ramanslag	10

Hemställan

Nedan sammanfattas Barnombudsmannens hemställan för åren 2024-2026.

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslag 5:2 Barnets rättigheter, ap.6 Barnets rättigheter - till Barnombudsmannen

Barnombudsmannen föreslår att 10 000 tkr per år anslås till Barnombudsmannen från och med år 2024 för att stärka myndighetens möjligheter att långsiktigt arbeta med stödjande, uppföljande och analyserande frågor om lagen (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheters tillämpning i Sverige. Förslaget innebär inga utgiftsökningar för staten.

Förstärkt anslag 5:1 Barnombudsmannen för insatser för barnets rättigheter m.m. vid kris och krig

Barnombudsmannen föreslår att 2 000 tkr per år tillförs anslaget 5:1 Barnombudsmannen från och med år 2024 för myndighetens stöd till myndigheter, regioner och kommuner vid planering inför kriser och höjd beredskap.

Förstärkt anslag 5:1 Barnombudsmannen för arbete med övervakning av barnkonventionens genomförande

Barnombudsmannen föreslår att 4 500 tkr per år tillförs anslaget 5:1 Barnombudsmannen från och med år 2024 för en förstärkt förmåga att självständigt övervaka barnkonventionens genomförande.

Verksamhetsinvesteringar

Barnombudsmannen föreslår att anläggningstillgångar som anskaffas inom ramen för ett regeringsuppdrag till myndigheten får, med undantag från 2 kap. 1 § kaptialförsörjningsförordningen (2011:210), finansieras från anslaget 5:2 Barnets rättigheter.

Övrigt

Övrig hemställan avseende låneram, räntekontokredit m.m. framgår av avsnittet "Finansiella underlag"

Prioriteringar för 2024-2026

Barnkonventionen blev lag den 1 januari 2020¹. Det innebär högre krav på Barnombudsmannen som Sveriges barnrättsmyndighet och på alla andra myndigheter, regioner och kommuner som fattar beslut som rör barn.

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslag 5:2 Barnets rättigheter, ap.6 Barnets rättigheter - till Barnombudsmannen

Barnombudsmannen föreslår att 10 000 tkr per år anslås från anslag 5:2 Barnets rättigheter, ap.6 Barnets rättigheter, till Barnombudsmannen från och med år 2024 för att stärka myndighetens möjligheter att långsiktigt arbeta med stödjande, uppföljande och analyserande frågor om lagen (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheters tillämpning i Sverige. Förslaget innebär inga utgiftsökningar för staten.

Barnombudsmannens stöd till statliga myndigheter i deras uppdrag att arbeta med den praktiska tillämpningen av barnets rättigheter i sina verksamheter är efterfrågat och uppskattat. Barnombudsmannen bedömer att behovet av stöd kvarstår under överskådlig tid och att stödet över tid kommer att ge positiva effekter för barnets rättigheter i Sverige.

Barnombudsmannen bedömer även ett fortsatt behov av samverkan med, och stöd till, länsstyrelserna i arbetet med att säkerställa den praktiska tillämpningen av barnets rättigheter i kommuner och regioner.

Barnombudsmannen bedömer även att behovet av att utveckla och sprida metoder och material om tolkning och tillämpning av barnkonventionen i praktiken kvarstår under åren 2024-2026.

Barnombudsmannen kan även bidra i det brottsförebyggande arbetet genom dialog med berörda myndigheter om hur barn kan skyddas från att utnyttjas i kriminella aktiviteter och genom att inhämta barn och ungas åsikter och erfarenheter. Barnombudsmannen kan även erbjuda stöd till myndigheter avseende metoder och arbetsformer för hur barn och unga kan göras delaktiga och komma till tals inom ramen för det brottsförebyggande arbetet.

För detta ändamål föreslår Barnombudsmannen att 10 000 tkr per år anslås från anslag 5:2 Barnets rättigheter, ap.6 Barnets rättigheter, till Barnombudsmannen från och med år 2024.

¹ Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter

Förstärkt anslag 5:1 Barnombudsmannen för insatser för barnens rättigheter m.m. vid kris och krig

Barnombudsmannen föreslår att 2 000 tkr per år tillförs anslaget 5:1 Barnombudsmannen från och med år 2024 för myndighetens stöd till myndigheter, regioner och kommuner vid planering inför kriser och höjd beredskap.

Barn påverkas av kriser och krig på andra sätt än vuxna och detta måste beaktas i all planering för samhällskriser och för höjd beredskap och krig på ett systematiskt sätt.

Pandemin synliggjorde behovet av att det genomförs prövningar av barnets bästa både i det förebyggande arbetet och vid direkta insatser i en samhällskris. Ansvariga myndigheter och huvudmän både på nationell, regional och kommunal nivå har saknat grundläggande planering kring information till barn och unga, involvering av barn och att göra bedömningar om barnets i bästa i beslut som berör barn. I Barnombudsmannens lägesbedömningar, kartläggningar och studier har det blivit tydligt att barnperspektivet saknats på många områden. Det gäller allt från anpassad information till barn och att göra prövningar av barnets bästa inför beslut. När det gäller barns rätt till information har det blivit tydligt att det är viktigt att huvudmännen ansvarar för detta för att den ska bli korrekt, och under pandemin har barnombudsmannen på eget initiativ stöttat huvudmän kring just information till barn. Detta behöver dock ske löpande och systematiskt inför nästa samhällskris, både generellt och riktat till specifika grupper av barn.

Rysslands invasion och krig mot Ukraina och Sveriges kommande anslutning till NATO har gjort frågan alltmer angelägen. Ett ambitiöst arbete pågår inom staten, att via myndigheter, regioner och kommuner, återuppbygga landets totalförsvarsförmåga och att förstärka förmågan att hantera fredstida kriser. Det är i sådana lägen viktigt att barn har tillgång till korrekt och aktuell information på deras egna villkor och att de görs delaktiga i planeringen.

Barnombudsmannen kan bidra med kunskap och metoder kring barnperspektiv till myndigheters, regioners och kommuners arbete med planering för fredstida kriser och för höjd beredskap och krig i form av kunskapsutveckling, metoder och material samt etablera kontakter med relevanta aktörer. Detta kan ske på strategisk nivå med både myndigheter, regioner och kommuner men också inom ramen för den övningsverksamhet som bedrivs nationellt och regionalt inom krishantering och totalförsvar av länsstyrelser, MSB och Försvarsmakten. Detta skulle också kunna bidra till att kommuner och myndigheter arbetar mer aktivt med ett barnrättsperspektiv i allmänhet i samhällsplaneringen.

För detta utvecklingsarbete äskas 2 000 tkr per år från och med 2024 för att stödja kommuner och myndigheter i planeringen för höjd beredskap och fredstida kriser.

Förstärkt anslag 5:1 Barnombudsmannen för arbete med övervakning av barnkonventionens genomförande

Barnombudsmannen föreslår att 4 500 tkr per år tillförs anslaget 5:1 Barnombudsmannen från och med år 2024 för en förstärkt förmåga att självständigt övervaka barnkonventionens genomförande.

Barnombudsmannen har idag begränsade resurser att på eget initiativ genomföra insatser för att systematiskt och återkommande följa upp och utvärderar tillämpningen av barnkonventionen i Sverige. Det gäller både insamlande av uppgifter om konventionens tillämpning som analyser av barnrättsliga konsekvenser av brister i tillämpningen. För att kunna göra relevanta bedömningar har Barnombudsmannen behov av att kunna genomföra både kvalitativa och kvantitativa undersökningar av konventionens tillämpning hos myndigheter, regioner och kommuner.

Dessa underlag kan senare tjäna som underlag för kunskapsbaserade åtgärder från regeringen och myndigheter för en förbättrad tillämpning av barnkonventionen genom förbättrade lagar, förordningar och föreskrifter med allmänna råd.

FN:s barnrättskommitté rekommenderade i februari 2023 att den svenska regeringen säkerställer att Barnombudsmannen har tillräckliga resurser att övervaka genomförandet av barnkonventionen i Sverige och att regeringen vidtar mått för att garantera myndighetens oberoende enligt Parisprinciperna.

För att stärka myndighetens förmåga att självständigt övervaka barnkonventionens genomförande och analysera brister som kan leda till konkreta förslag till förbättringar föreslår Barnombudsmannen att 4 500 tkr per år tillförs anslaget 5:1 Barnombudsmannen från och med 2024.

Bidrag för genomförande av regeringsuppdrag

Barnombudsmannen räknar med regeringsuppdrag inom andra departements ansvarsområden för cirka 1 000 tkr per år. Uppdragen kan röra frågor om rasism, demokrati, jämställdhet etc.

Verksamhetsinvesteringar

Under den kommande budgetunderlagsperioden ser Barnombudsmannen för närvarande inte några mer omfattande investeringsbehov.

Om myndigheten skulle få utökade uppdrag under perioden får vi återkomma med eventuella investeringsbehov.

Anläggningstillgångar som anskaffas inom ramen för regeringsuppdrag ett visst år riskerar att kommande år belasta myndighetens förvaltningsanslag genom årliga avskrivningar och räntor på lån. Detta kan leda till minskade möjligheter för myndigheten att fullgöra uppgifterna i lagen (1993:335) om barnombudsman. De flesta regeringsuppdrag till Barnombudsmannen finansieras med anslaget 5:2 Barnets rättigheter.

Barnombudsmannen föreslår att anläggningstillgångar som anskaffas inom ramen för ett regeringsuppdrag till myndigheten får, med undantag från 2 kap. 1 § kaptalförsörjningsförordningen (2011:210), finansieras från anslaget 5:2 Barnets rättigheter.

Lokalförsörjning

Barnombudsmannen ser inga förväntade större förändringar i myndighetens lokalbehov under budgetunderlagsperioden. Under 2022 har delar av vår personal fortsatt arbeta på distans delar av arbetstiden. Det har fått oss att reflektera över vårt framtida behov av lokaler, både totalyta och vad lokalerna ska användas till. Under budgetunderlagsperioden kommer vi att fortsätta att arbeta med att utforma vår framtida arbetsplats.

Finansiella underlag

Nedan redovisas finansiella underlag enligt 9 kap. 3 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Verksamhetens finansiering

Verksamhetens finansiering (tkr)	2022	2023	2024	2025	2026
Anslag	Utfall	Prognos	Beräkn.	Beräkn.	Beräkn.
09 05 001 - AD01, Barnombudsmannen, del till BO	24 520	27 989	27 756	28 254	28 863
Enligt hemställan 2023-2025			6 500	6 500	6 500
Summa Utgiftsområde 09 anslag 5:1 Barnombudsmannen	24 520	27 989	34 256	34 754	35 363
09 05 002 - AD03, Barnets rättigheter, till Barnombudsmannen		9 500	10 000	10 000	10 000
Summa Utgiftsområde 09 anslag 5:2 Barnets rättigheter	0	9 500	10 000	10 000	10 000
Övriga intäkter som disponeras					
Bidrag för regeringsuppdrag	10 302	400	1 000	1 000	1 000
Övrigt	66				
Summa	34 888	37 889	45 256	45 754	46 363

Hemställan för 2024-2026

Specificering av hemställan anslag 5:1	2024	2025	2026
Förstärkt anslag 5:2 Barnombudsmannen för insatser för barnens rättigheter m.m. vid kris och krig	2 000	2 000	2 000
Förstärkt anslag 5:1 Barnombudsmannen för arbete med övervakning av barnkonventionens genomförande	4 500	4 500	4 500
Summa	6 500	6 500	6 500
Specificering av hemställan anslag 5:2	2024	2025	2026
Långsiktigt arbete med stödande av barnkonventionens genomförande m.m.	10 000	10 000	10 000
Summa	10 000	10 000	10 000

Verksamhetsinvesteringar

Barnombudsmannen har i huvudsak investeringsbehov för webbplatser med bättre funktionalitet och teknik 2024-2026.

Verksamhetsinvesteringar	År 2022	År 2023	År 2024	År 2025	År 2026
(tkr)	utfall	Prognos	Beräkn.	Beräkn.	Beräkn.
Immateriella investeringar					
Datasystem, rättigheter m.m.	360	450	400	400	400
Materiella investeringar					
Maskiner, inventarier och installationer m.m.	0	0	0	0	0
Byggnader, mark och annan fast egendom	0	0	0	0	0
Övriga verksamhetsinvesteringar	0	0	0	0	0
Summa verksamhetsinvesteringar	360	450	400	400	400
Finansiering					
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen)	360	450	400	400	400
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen)	0	0	0	0	0
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförordningen)	0	0	0	0	0
Anslag (efter medgivande av regeringen)	0	0	0	0	0
Summa finansiering	360	450	400	400	400

Låneram för lån i Riksgälden

Låneram och räntor	År 2022	År 2023	År 2024	År 2025	År 2026
(tkr)	Utfall	Beräkn.	Beräkn.	Beräkn.	Beräkn.
IB lån i Riksgäldskontoret	2 564	2 206	1 884	1 606	1 322
Nyupplåning (+)	360	450	400	400	400
Amorteringar (-)	-718	-772	-678	-684	-681
UB lån i Riksgäldskontoret	2 206	1 884	1 606	1 322	1 041
Beslutad/föreslagen låneram	2 800	2 000	2 000	2 000	2 000
Ränteutgifter	17	61	52	44	35
Finansiering av räntor och avskrivningar	735	833	730	728	716
Utgiftsområde 9 anslag 5:1	518	616	553	553	546
Utgiftsområde 9 anslag 5:2	0	209	161	159	155
Övrig finansiering	217	9	16	16	15
Summa finansiering	735	833	730	728	716
Summa amorteringar och ränteutgifter	735	833	730	728	716
Ränteantagande	3%	3%	3%	3%	3%

Räntekontokredit i Riksgäldskontoret

Barnombudsmannen föreslår oförändrad räntekontokredit.

Räntekontokredit i Riksgälden	2023- beslutad	2024- förslag	2025- förslag	2026- förslag
Belopp	2 000	2 000	2 000	2 000

Anslagskredit på ramanslag

Barnombudsmannen förslår 3 procent anslagskredit respektive anslagssparande.

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg				
Anslag/ap	Anslagskredit			
	2023- beslutad	2024- förslag	2025- förslag	2026- förslag
5:1 Barnombudsmannen				
ap.1	815	1 028	1 043	1 061

Anslag/ap	Anslagsbehållning som får disponeras			
	2023- beslutad	2024- förslag	2025- förslag	2026- förslag
5:1 Barnombudsmannen				
ap.1	3%	3%	3%	3%

Beslut i detta ärende har fattats av barnombudsmannen Elisabeth Dahlin. I den slutliga handläggningen har avdelningscheferna Malin Morell och Erik Henriksson (föredragande) deltagit.

Elisabeth Dahlin
Barnombudsman

Erik Henriksson
Avdelningschef